

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія релігії»

Ступінь освіти
Освітня програма

Бакалавр
Соціальна антропологія

Тривалість викладання	5-6 чверть
заняття:	
лекції:	2 години
практичні роботи:	2 години
Кількість кредитів	5 (150 годин)
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2293>

Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки
----------------------	------------------------

Викладач:
Щелкунов Антон Олексійович
доцент кафедри філософії і педагогіки,
кандидат історичних наук

E-mail: shchelkunov.a.o@nmu.one

Консультації: 14.30-16.00, щочетверга (крім святкових днів), ауд. 116;

лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

1. Анотація до курсу

Історія релігії – обов'язкова дисципліна навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Пропонований навчальний курс знайомить студентів із релігійними ідеями сучасних релігійних систем та релігій минулого.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – створення у студентів теоретичного підґрунтя розуміння феномену релігійності людини і навиків аналітичного мислення при вивченні проявів релігійності у різних історичних періодах та культурах.

Завдання курсу:

- визначати специфіку віровчення та основних культових практик традиційних релігій і новітніх релігійних культів
- застосовуючи методи спостереження та аналізу визначати потенційно небезпечні релігійні явища
- усвідомлювати і виокремлювати прояви релігійності у повсякденній культурі

3. результати навчання

Мати навички ідентифікації та інтерпретації культурних елементів, як визначальних складових соціальних процесів
Вміти виявляти особливості полікультурних, поліетнічних суспільств та враховувати їх у професійній діяльності
Застосовувати наукові методи пізнання задля розуміння потреб та інтересів суспільних груп
Мати навички міжкультурної комунікації у різних суспільних сферах

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
1 Вступ до Історії релігій
1.1. Історія релігії як наука і навчальна дисципліна
1.2. Релігійність в історії людства
1.3. Коріння релігійності
1.4. Теорії зародження релігії
2. Релігія первісної людини
1. Основні пам'ятки печерного культового живопису
2. Паліолітична іконографія

3. Можливі реконструкції ритуальних практик
4. Релігійна революція Неоліту
3. Авраамічні релігії
3.1. Релігія стародавньої Палестини
3.2. Зародження і розповсюдження християнства
3.3. Зародження і розповсюдження юдаїзму
3.4. Зародження і розповсюдження ісламу
4. Християнські конфесії в сучасній світовій культурі
4.1. Особливості та відмінності віровчення православ'я, католицизму і протестантизму
4.2. Особливості внутрішнього устрою православ'я, католицизму і протестантизму
5. Іслам в сучасній європейській культурі
5.1. Особливості та відмінності віровчення сунізму та шиїзму
5.2. Норми шаріату
5.3. Ісламський фундаменталізм
6. Східні релігії
6.1. Індуїзм
6.2. Буддизм
6.3. Релігії у Китаї
7. Новітні релігійні течії
7.1. Деструктивні релігійні культури.
7.2. Еклектичні культури.
7.3. Неошаманізм
8. Міф в різних релігіях стародавнього і сучасного світу
8.1. Природа міфу
8.2. Міф про створення Людини і Всесвіту
8.3. Міф про священний простір і час
8.4. Міф у громадянських та політичних релігіях
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій
1) Основні підходи до зародження і генезису релігії
1. Змістовні теорії
2. Функціональні теорії
3. Теорія первісного монотеїзму
2) Релігія первісної людини

<ol style="list-style-type: none"> 1. Релігійна скульптура епохи палеоліту. 2. Первісні храми: живопис і скульптура як прояв релігійності 3. Поховальний культ первісної людини
<p>3) Авраамічні релігії спільне і протилежне. На прикладі міфу про Великий Потоп</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати спільне 2. Проаналізувати відмінне 3. проаналізувати відмінне, як прояв сутнісних характеристик різних авраамічних релігій
<p>4) Релігійна нетерпимість</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гоніння на християн у Римській імперії 2. Переслідування християн у Японії в 16 – 19 ст. 3. Релігійна нетерпимість комуністичних режимів 4. Переслідування мусульман у М'янмі 5. Ісламський фундаменталізм та тероризм
<p>5) Східні релігії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Варно-кастова система 2. Трімурті в Індуїзмі 3. Вчення про сансару
<p>6) Новітні деструктивні релігійні культу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема наукового та юридичного визначення 2. Новітні релігійні культу, що вбивають 3. Методики контролю і підкорення особистості з боку тоталітарних сект
<p>7) Релігійна ситуація в сучасній Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика релігійності населення України 2. Традиційні релігійні культу в Україні 3. Розкол та протистояння серед православних України 4. Деструктивні релігійні культу в Україні

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.
Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
40	60	30	100

Практична робота полягає у письмовому або усному виконанні завдань з запропонованих викладачем тем.

Теоретична частина оцінюється за результатами оцінювання контрольної роботи, яка містить 25 тестових запитання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 1 до 3 балів, залежно від складності питання.

6.3. Критерії оцінювання практичної роботи

12 практичних занять оцінюються (у вигляді тестів або письмових або усних відповідей) максимально 5 балів за кожне заняття, з яких:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, відповідь не повна, фрагментарно розкриває питання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

0 балів - відсутність відповіді

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне

завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал.

У разі міжнародної мобільності або карантинних обмежень навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

1. Рекомендована література

Основна

1. Горбаченко Т. Лубський В. Лубська М. Історія релігій світу. К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 536 с.
2. Колодний А. Феномен релігієзнавства. –К.:Інтерсервіс, 2020. – 248 с.
3. Кучера Т. М. Релігієзнавство: навчальний посібник — К. : КНЕУ, 2016. — 95 с.
4. Релігієзнавство [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Г. Є. Аляєв та ін. ; за заг. ред. проф. Г. Є. Аляєва]. - Полтава : АСМІ, 2012. - 285 с.
5. Релігієзнавство: навчальний посібник / Наук. Редактор Д.В. Брильов. -К.: Дух і Літера, 2018. 328 с.

Додаткова:

1. Гофманн Й. Історія ранньої церкви. / переклад Олег Конкевич. Львів: Видавництво УКУ, 2019. - 244 с.
2. Лубський В. Іслам: історія і сучасність. К., 2017. – 632 с
3. Лубський В., Лубська М., Яковенко А. Канонічне право. К., 2019. - 572 с
4. Біблія: переклад митрополита Іларіона / Іван Огієнко. Будь-яке видання.
5. Коран. Переклад смислів з арабської мови/ М. Якубович. – К., 2015